

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI UREDA ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj:01-02/03-08-16-1-487/12

Sarajevo, lipanj 2012. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola.....	6
4. Proračun	7
5. Financijska izvješća	9
6. Pregled rashoda proračuna.....	9
6.1. Tekući izdaci	9
7. Bilanca stanja.....	13
8. Javne nabave.....	14
9. Prihodi.....	16
10. Ostalo.....	16
11. Korespondencija	20
III. PRIVITAK	21
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	21
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2011. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

I Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2011. godine u **Uredu za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ured).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ureda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ureda je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno pod točkom 8. Izvješća, sustav javnih nabava još uvijek nije uspostavljen na način da osigurava provođenje procedura nabava efikasno i potpunosti sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u Temelju za mišljenje s rezervom, financijska izvješća Ureda prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Temelju za mišljenje s rezervom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- točku 6.1. Izvještaja u dijelu koji govori o izdacima za mobilne telefone, upotrebu službenih vozila i ugovore o djelu sa aspekta postizanja veće racionalnosti, transparentnosti i namjenskog trošenja proračunskih sredstava.

Sarajevo, 20.06.2012. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ured je osnovan Odlukom o osnivanju Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 31/00 i 10/02) i ima svojstvo pravne osobe sa svim pravima i odgovornostima iz svoje nadležnosti. Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH je definirano kako je Ured upravna organizacija u sastavu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Unutarnje ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta, kao i način rada Ureda utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ureda koji usvaja Vijeće ministara BiH. U okviru svojih nadležnosti, Ured obavlja, posebno, sljedeće poslove:

- predlaže propise i koordinaciju mjera, metoda i postupaka kontrole zaraznih i parazitskih bolesti životinja s lista A i B međunarodnog zoosanitarnog kodeksa Međunarodne organizacije za zdravlje životinja;
- predlaže propise veterinarskih uvjeta za međunarodni promet (izvoz iz BiH i uvoz u BiH) životinja, sirovina, otpadaka i proizvoda životinjskog porijekla;
- predlaže propise uvjeta za registraciju objekata za klanje životinja i sprovođenje jedinstvenog postupka registracije objekata za proizvodnju, preradu, obradu, doradu ili čuvanje proizvoda i sirovina životinjskog porijekla namijenjenih izvozu, odnosno uvozu;
- predlaže propise jedinstvenog programa kontrole i monitoringa biorezidua u životinjama te proizvodima i sirovinama životinjskog porijekla;
- koordinira rad granične veterinarske inspekcije i predlaže propise jedinstvene dokumentacije za uvoz, odnosno izvoz životinja, sirovina, otpadaka i proizvoda životinjskog porijekla i organizaciju jedinstvenog informacijskog sustava granične veterinarske inspekcije, surađuje s međunarodnim veterinarskim, zdravstvenim i sličnim institucijama i udruženjima i koordinira predstavljanje BiH u međunarodnim institucijama iz područja veterinarstva;
- prati međunarodne propise iz područja veterinarstva i usklađuje propise BiH sa pripadajućim propisima EU iz područja veterinarstva te obavlja i druge poslove za koju je zaduži ili ovlasti Vijeće ministara BiH.

Sjedište Ureda je u Sarajevu. U okviru Ureda je Agencija za označavanje životinja kao organizacijska jedinica sa sjedištem u Banja Luci i deset graničnih veterinarskih prijelaza.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Ureda za 2010. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji. Izraženo je pozitivno mišljenje na financijska izvješća i zakonitost poslovanja sa isticanjem predmeta na izdatke za mobilne telefone, uporabu službenih vozila i ugovore o djelu te sustav javnih nabava.

Uredu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju.

Ured je dostavio odgovor Uredu za reviziju, sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2010. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

- Ured je uspostavio praksu sravnjenja prihoda sa podacima o stvarno izvršenim uplatama na Jedinostveni račun trezora.

Realizacija preporuka u tijeku:

- Ured provodi aktivnosti na unaprjeđenju sustava internih kontrola (donijeta su određena pravila i procedure i unaprijeđena ranija, u proceduri je izrada novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji), međutim potrebna su dodatna unaprjeđenja sustava internih kontrola;
- Na preporuku revizije da se racionaliziraju troškovi mobilnih telefona, krajem godine donijeta je odluka kojom su smanjeni mjesečni limiti za ravnatelja, zamjenika ravnatelja i tajnika, ali je povećan je broj uposlenih koji ostvaruju pravo na ove izdatke. Po preporukama prethodne revizije, u 2012. godini je smanjen broj uposlenih koji ostvaruju pravo na ove izdatke;
- Konstatiran je trend smanjenja broja neiskorištenih vakcinalnih markica u odnosu na prethodne godine, međutim potrebno je nastaviti sa aktivnostima unaprjeđenja sustava kojim će se broj neiskorištenih vakcinalnih markica svesti na minimum.

Nerealizirane preporuke:

- Nije uspostavljen sustav kontrole i analize evidencija o korištenju vozila, iako je isto propisano internim pravilnikom;
- Premda je donesena odluka kojom se definiraju određeni uvjeti angažiranja osoba po ugovoru o djelu, način planiranja i definiranja potreba za angažiranjem osoba temeljem ovoga, način utvrđivanja visine naknade te izbor i broj izvršitelja još uvijek nije dovoljno jasan i transparentan;
- I pored činjenice da je smanjen broj nabava koje su provedene putem pregovaračkog postupka u odnosu na prethodnu godinu, sustav javnih nabava još uvijek nije uspostavljen na način da osigurava provođenje procedura nabava efikasno i cijelosti sukladno Zakonu o javnim nabavama.

3. Sustav internih kontrola¹

Temelj za efikasno i efektivno funkcioniranje sustava internih kontrola je uspostavljanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja koje podrazumijeva osobni i profesionalni integritet i etičke vrijednosti kako rukovodećih osoba tako i svih uposlenih, njihov stav i svijest o internoj kontroli, kompetentnost, odgovarajuću organizacijsku strukturu te jasna pravila i procedura raspodjele obveza i odgovornosti.

Vijeće ministara BiH je 07.12.2011. godine prihvatilo zahtjev ravnatelja za razrješenje dužnosti od 10.11.2011. godine te donio zaključak da zamjenik ravnatelja Ureda obavlja poslove vršitelja dužnosti ravnatelja do okončanja izborne procedure

¹ Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano financijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

rukovodećih državnih službenika u Uredu. Novo rukovodstvo Ureda, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i tajnik imenovani su u travnju 2012. godine.

Kada je riječ o organizaciji i sistematizaciji, važeći je Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji iz 2006. godine. U tijeku godine, s ciljem uspostavljanja efikasnije organizacijske strukture, pokrenuta je procedura kreiranja novog pravilnika o ustrojstvu i sistematizaciji.

Premda Ured poduzima aktivnosti na unaprjeđenju sustava internih kontrola, revizionim postupcima smo utvrdili da su nužna dodatna unaprjeđenja kod procesa izvršenja proračuna naročito u oblastima gdje je visok rizik nenamjenske i neracionalne potrošnje javnih sredstava (izdaci za telefone, upotreba vozila, ugovori o djelu), kod procesa javnih nabava kod kojeg su konstatirane određene slabosti na koje smo upozoravali i prethodnih godina te kod procesa upravljanja i koordinacije projektima. Nadalje, konstatirano je da u 2011. godini nije provedena interna kontrola, iako je sukladno Pravilniku o internoj kontroli iz 2009. godine, propisano da ravnatelj najmanje jednom godišnje imenuje povjerenstvo koje vrši internu kontrolu rada i poslovanja Ureda. Imajući u vidu složenost organizacijske strukture Ureda, dislociranost određenih organizacijskih jedinica izvan sjedišta (Agencija za označavanje životinja i deset graničnih prijelaza), važnost poslovnih procesa koji se obavljaju u tim organizacijskim jedinicama i inherentnim rizicima koje ti procesi nose (npr. naplata prihoda na graničnim prijelazima), time provođenje interne kontrole još više dobiva na značaju i mišljenja smo da je istu, do uspostavljanja funkcije interne revizije, nužno provoditi sukladno internom pravilniku.

Metodologiju rada i kriterije za organiziranje funkcije unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH², donosi Središnja harmonizacijska jedinica BiH.

Ured treba nastaviti sa daljim unaprjeđenjem sustava internih kontrola te osigurati da isti funkcionira u svim procesima na efikasan i efektivan način.

S obzirom na specifičnosti organizacijske strukture Ureda, također preporučamo da se, do uspostavljanja funkcije interne revizije, najmanje jednom godišnje provodi interna kontrola rada i poslovanja Ureda sukladno internom pravilniku, a posebno kod procesa kod kojih postoji visok inherentni rizik.

Kada je riječ o funkciji unutarnje revizije, preporučamo Uredu da prati aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinica BiH.

4. Proračun

- **Planiranje i izvršenje proračuna**

Ured je za 2011. godinu uputio zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna Ministarstvu financija i trezora BiH kojim je proračun projiciran u visini od 5.104.000 KM. Međutim, zbog neusuglašenih stavova u svezi s donošenjem proračuna tijekom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije razmatran i nije prošao proceduru redovitog usvajanja.

Financiranje Ureda u 2011. godini realizirano sukladno odlukama Vijeća ministara BiH o privremenom financiranju institucija BiH po kvartalima³, te Odluci o operativnim

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08

mjerama za provedbu Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj-ožujak 2011. godine⁴. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje u visini $\frac{1}{4}$ proračuna od iznosa zakonom odobrenog proračuna za 2010. godinu i to isključivo za tekuće izdatke bez kapitalnih izdataka.

Sukladno navedenim odlukama i instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH, Ured je za svaki kvartal sačinio dinamičke planove proračuna na temelju kojih je tijekom godine raspolagala sa ukupno 4.374.984 KM (samo proračunska sredstva bez novčanih donacija) od 4.892.000 KM koliko je bilo maksimalno dopušteno po odlukama o privremenom financiranju.

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu⁵ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Sukladno ovom zakonu, ukupno odobreni proračun Ureda za 2011. godinu iznosi 7.167.620 KM i u visini je njegovog ukupnog izvršenja. Zakonom odobreni proračun Ureda za 2011. godinu (7.167.620 KM), pored proračunskih sredstava koja iznose 4.081.928 KM obuhvata i donatorska sredstva u iznosu 2.818.091 KM te sredstva koja je odobrilo Vijeće ministara BiH⁶ za projekt *Pripravnost u slučaju pojave ptičje gripe* u iznosu 267.601 KM.

Ukupno izvršenje proračuna Ureda za 2011. godinu iznosi 7.167.394 KM, što u odnosu na ukupno izvršenje proračuna za 2010. godinu predstavlja povećanje za 1.060.765 KM ili 17,4 %, a najvećim dijelom zbog donatorskih sredstava. Međutim, promatrano na razini tekućih izdataka, u 2011. godini je ostvareno smanjenje u iznosu 204.110 KM ili 4,8%. Najveće smanjenje je na poziciji nabave materijala (59%), a smanjeni su i izdaci za putne troškove, izdaci za telefonske i poštanske usluge i izdaci za energiju i komunalne usluge, dok su ostale proračunske pozicije, u odnosu na izvršenje 2010. godine, povećane.

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna Ureda po vrsti rashoda prikazana je u privitku Izvješća u Tablici I. – Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu.

- **Planirani i realizirani programski zadaci**

Plan rada - aktivnosti za 2011. godinu: Planirane aktivnosti Ureda su se odnosile na izradu prijedloga zakona i podzakonskih i drugih normativnih akata iz oblasti veterinarstva u cilju usklađivanja sa odlukama, direktivama i uredbama Europske komisije, zaključivanje međunarodnih sporazuma, implementacija projekata i sl.

Izvješće o radu - aktivnostima za 2011. godinu dostavljeno je Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH 19.01.2012. godine. Prema izvješću o radu koje je upućeno mjerodavnom ministarstvu, Ured je radio na izradi prijedloga izmjena i dopuna Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja, izradi pravilnika i odluka s ciljem harmonizacije propisa iz područja veterinarstva sa propisima EU, izradi ugovora o međunarodnoj suradnji sa Albanijom, Turskom i Egiptom te pokrenute inicijative za zaključivanje međunarodnih ugovora sa Bugarskom, Rumunjskom i Kinom. Također, Ured je proveo i niz aktivnosti na projektu Svjetske banke - projekt pripravnosti za

³ Odluke Vijeća ministara BiH broj 316/10 od 28.12.2010.god., 43/11 od 31.03.2011.god, 94/11 od 29.06.2011.god i 169/11 od 10.10.2011.god.

⁴ Odluka Vijeća ministara broj 6/11 od 12.01.2011.god.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 12/12 od 14.02.2012. godine

⁶ Odluka Vijeća ministara BiH broj 120/09 od 29.04.2009. godine

ptičju gripu, projektu potpore borbi protiv bruceloze te projektu poboljšanje uvjeta za trgovinu životinja i proizvoda uz podršku Švedske razvojne agencije (SIDA), implementacija IPA projekta oralne vakcinacije lisica protiv bjesnila, aktivnosti kandidiranja projektnih ideja za IPA projekte te druge aktivnosti iz djelokruga rada Ureda.

5. Financijska izvješća

Ured je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07 i 16/10) sačinio godišnje financijsko izvješće za 2011. godinu koje sadržava bilancu stanja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama (zbirni i pojedinačni po programima), posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća predstavlja analiza izvršenja proračuna i bilančnih pozicija koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnje financijsko izvješće predano je 29.02.2012.godine Ministarstvu financija i trezora BiH.

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 1.845.850 KM. Ukupan broj uposlenih na 31.12.2011. godine iznosio je 73 kao i prosječan broj. U 2011. godini radni odnos je, po procedurama javnog konkursa, zasnovalo ukupno 6 osoba (pet osoba po javnim konkursima iz 2010. godine, a jedna osoba po javnom natječaju iz 2011. godine). Također u tijeku godine okončana su i četiri interna oglasa na temelju kojih je 9 državnih službenika unaprijeđeno na više pozicije. U tijeku godine Ured je napustilo 5 osoba.

Osnovne plaće uposlenih se obračunavaju sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine⁷. Odlukom Vijeća ministara BiH utvrđen je dodatak na osnovnu plaću uposlenih u visini od 15% osnovne plaće i to za veterinarske inspektore koji obavljaju poslove na graničnim veterinarskim prijelazima. Broj osoba u Uredu koji ostvaruje ovaj dodatak je 22.

Ukupne neto isplaćene stimulacije uposlenima u 2011. godini iznose 11.200 KM i isplaćene su za 37 uposlenih u rasponu od 100 KM do 600 KM. Stimulacije su isplaćivane za dodatno angažiranje na poslovima implementacije projekata, pripremnih aktivnosti na IPA projektu, pripremnih aktivnosti u svezi s dolaskom inspekcije Europske komisije, javnih nabava i sl.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 50/08

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene tijekom 2011. godine iznose 330.202 KM (bruto). Značajnije naknade odnose se na prijevoz (54.125 KM), topli obrok (123.008 KM), regres (42.778 KM), odvojeni život (4.097 KM), smještaj imenovanih osoba (8.479 KM) te pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (35.550 KM).

Temelj za isplate naknada troškova uposlenih su podzakonski akti i odluke Vijeća ministara BiH.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2011. godini iznose 125.333 KM. Od toga, izdaci ostvareni na putnim troškovima u zemlji iznose 54.337 KM, a izdaci na putnim troškovima u inozemstvu 70.996 KM.

Sukladno internim procedurama stvaranja obveza, sva putovanja odobravao je ravnatelj. Putovanja su realizirana u svrhu prisustvovanja raznim seminarima i tečajevima iz oblasti veterinarstva, posjete graničnim veterinarskim prijelazima, dostavljanja i preuzimanja uzoraka od veterinarskih instituta, sastanaka radnih grupa u vezi sa realizacijom IPA projekta, itd.

U pojedinim slučajevima je zapaženo da dokumentacija na temelju koje je su obračunavani i pravdani troškovi putovanja nije bila cjelovita i adekvatna (npr. nedostajala je kopija avionske karte za pravilan obračun dnevnica ili račun za smještaj bez fiskalnog računa). Sugeriramo Uredu da osigura svu nužnu dokumentaciju za obračun i isplatu putnih troškova.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni u 2011. godini iznose 102.072 KM, a odnose se na fiksne telefone (32.417 KM), mobilne telefone (30.204 KM), internet (20.247 KM) i poštanske usluge (19.204 KM).

Troškovi mobilnih telefona: Sukladno internoj odluci koja je bila važeća veći dio godine (do oktobra 2011. godine) i kojom su uređeni ovi izdaci, pravo na mjesečnu naknadu troškova službenih mobilnih telefona ostvarivalo je 20 uposlenih i to: ravnatelj (do 702 KM), zamjenik ravnatelja (do 468 KM), tajnik (do 468 KM), šef unutarnje organizacijske jedinice (do 117 KM), stručni savjetnici (do 82 KM), stručni suradnici (do 59 KM), samostalni referent-knjigovođa i tajnica (do 82 KM) i vozač (do 105 KM).

Na preporuke revizije da se racionaliziraju troškovi mobilnih telefona, ravnatelj je 19.10.2011. godine donio odluku kojom su smanjeni mjesečni limiti za ravnatelja (do 468 KM), zamjenika ravnatelja (do 410 KM) i tajnika (do 410 KM), a povećan je broj uposlenih (sa 20 na 54) koji ostvaruju pravo na ove izdatke.

U završnoj reviziji je konstatirano da je po preporukama revizije donesena odluka kojom je smanjen broj uposlenih koji ostvaruju pravo na ove izdatke (sa 54 na 9).

Kada je riječ o **troškovima fiksnih telefona** konstatirano je da izuzev proračunom utvrđenih ograničenja nisu definirana druga ograničenja.

Do donošenja jedinstvenih pravila potrošnje telefonskih usluga na nivou institucija BiH, preporučujemo Uredu da definira jasna pravila potrošnje i za

usluge fiksne telefonije, osigura dosljednu primjenu internih pravila kao i racionalno korištenje javnih sredstava u ove svrhe.

- **Nabava materijala**

Ukupni izdaci za nabavu materijala iznose 316.897 KM. Od toga su značajniji izdaci za kompjuterski materijal (42.297 KM), uredski materijal (32.808 KM), laboratorijski materijal (148.906 KM), izdaci za odjeću, odore i platno (45.150 KM), troškovi sitnog inventara (34.178 KM).

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva i tekućeg održavanja vozila**

Izdaci vezani za upotrebu službenih vozila ostvareni su u iznosu 117.070 KM, a odnose se na izdatke za gorivo i mazivo (59.509 KM), registraciju vozila (9.375 KM), troškove održavanja vozila (15.936 KM), osiguranje vozila (11.167 KM), nabavu auto guma (18.672 KM) te usluge pranja i parkiranja vozila (2.411 KM).

Službena vozila: Uporaba službenih vozila u Uredu uređena je internim Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila. Ured raspolaže sa 23 vozila, od toga je pet vozila dano na korištenje Veterinarskim institutima u Sarajevu, Banja Luci i Mostaru, sedam vozila se koristi za potrebe obavljanja poslova Ureda u sjedištu, devet za potrebe granični prijelaza i dva vozila za potrebe obavljanja poslova u Agenciji za označavanje životinja u Banja Luci.

Pravilnikom je navedeno da ravnatelj, sukladno potrebama obavljanja posla, može odobriti korištenje vozila vizan radnog vremena kao i korištenje vozila za dolazak i odlazak na posao, o čemu ravnatelj donosi posebnu odluku. Iako nam odluka nije data na uvid tijekom obavljanja revizije, na temelju dostavljenih tabela i pregleda putnih naloga konstatirali smo da to pravo ostvaruju ravnatelj, zamjenik ravnatelja, tajnik, šef Agencije za označavanje životinja i šef Odjela granične veterinarske inspekcije. Na temelju internih evidencija koje se vode u računovodstvu, kod pojedinih vozila je konstatirana znatno manja pređena kilometraža u odnosu na prethodnu godinu, međutim nismo se uvjerali da je uspostavljena praksa analize opravdanosti korištenja vozila izvan radnog vremena. Također, internim pravilnikom je definirano da osoba koja je odobrila izdavanje naloga za korištenje vozila vrši ovjeru pređene kilometraže i količine goriva naznačene u nalogu, prije nego se izda novi nalog, ali se nismo uvjerali da se postupa sukladno navedenom.

I dalje preporučamo Uredu da, do donošenja jedinstvenih pravila upotrebe vozila na razini institucija BiH, u cilju racionalizacije troškova službenih vozila i osiguranja namjenske potrošnje proračunskih sredstava preispita postojeća prava na korištenje vozila te uspostavi učinkvitu kontrolu nad ovim izdacima. Također je potrebno osigurati dosljednu primjenu donesenih internih pravila.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Ukupni izdaci za unajmljivanje imovine i opreme u 2011. godini iznose 405.807 KM, od čega se na unajmljivanje prostora odnosi 383.969 KM, na unajmljivanje skladišnog prostora 9.130 KM te na unajmljivanje parking prostora 12.708 KM.

Utvrdeno je da Ured plaća zakup prostora u Sarajevu gdje je sjedište (693,50 m² u iznosu 24.342 KM mjesečno), u Banja Luci za potrebe Agencije za označavanje životinja (406 m² u iznosu 7.020 KM mjesečno), na aerodromu Sarajevo zakup kontejnera za potrebe granične veterinarske inspekcije (15 m² u iznosu 702 KM mjesečno sa režijama), zakup skladišnog prostora u Istočnom Sarajevu (54 m² u iznosu 760 KM mjesečno), zakup parking prostora u Sarajevu (9 parking mjesta u iznosu 942 KM mjesečno) te zakup parking prostora u Banja Luci (117 KM mjesečno). Ured je u 2011. godini zbog neadekvatnih uvjeta rada (prema navodima rukovodstva) izvršio preseljenje Agencije za označavanje životinja u Banja Luci u novi prostor koji je po površini veći od prethodnog (prethodni prostor: 257,22 m² sa mjesečnom zakupninom 4.514 KM), zbog čega je povećana mjesečna zakupnina kao i ukupni troškovi u odnosu na prethodnu godinu. U završnoj reviziji nam je predložen novi ugovor o zakupu prostora u Sarajevu kojim je mjesečna zakupnina smanjena na 17.039 KM.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 736.126 KM. Značajniji troškovi odnose se na usluge tiskanja (51.661 KM), usluge reprezentacije (22.700 KM), laboratorijske usluge (512.022 KM), ugovore o djelu (97.385 KM - neto).

Usluge reprezentacije: Ukupni izdaci za ove namjene iznose 22.700 KM. Ovlaštena osoba, prema internoj odluci kojom su regulirani ovi izdaci, za upotrebu sredstava u ove svrhe su ravnatelj, do 800 KM mjesečno, zamjenik ravnatelja i tajnik, do 400 KM mjesečno. Prema dokumentaciji i pisanim obrazloženjima, troškovi reprezentacije nastali prilikom sastanaka sa predstavnicima domaćih i stranih službenika i međunarodnih organizacija izvan službenih prostorija Ureda, a uglavnom na službenim putovanjima, ostvareni su u iznosu 11.755 KM. Troškovi interne reprezentacije ostvareni su u iznosu 10.946 KM, a odnosili su se na osvježavajuća pića koja se korištena na radnim sastancima održanim unutar službenih prostorija Ureda sa predstavnicima domaćih i stranih službenika.

Na bazi testiranog uzorka, uočili smo da je u pojedinim slučajevima pravdanje i knjiženje troškova vršeno na temelju nota računa bez odgovarajućeg priloga (isječka iz fiskalne ili registar kase), koji temeljem toga ne predstavlja valjan dokaz o nastalom izdatku i izvršenom plaćanju obveze.

Preporučamo Uredu da pravdanje i evidentiranje troškova reprezentacije vrši na temelju potpune i valjane dokumentacije.

Ostale medicinske i laboratorijske usluge: Na temelju Zakona o veterinarstvu u BiH⁸ i Odluke o praćenju rezidua određenih supstanci u živim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla⁹, Ured je zadužen za izradu plana praćenja rezidua, sakupljanje, obradu i analizu podataka koji su potrebni za procjenu učinka praćenja te za objavljivanje rezultata kontrole rezidua i provođenja plana u entitetima i Brčko distriktu. Praćenje rezidua (štetne supstance) u živim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla se provodi u cilju zaštite zdravlja domaćih potrošača i stvaranja preduvjeta za nesmetanu trgovinu proizvodima životinjskog porijekla sa trećim i zemljama Europske unije. U tu svrhu, Ured je kod ovlaštenih i akreditiranih laboratorija, koji su izabrani na

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 34/02

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 1/04

temelju prethodno provedene procedure nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama, izvršio potrebne laboratorijske pretrage u vrijednosti 512.022 KM.

Ugovori o djelu: Izdaci temeljem ugovora o djelu financirani iz sredstava proračuna iznose 97.385 KM (neto). Angažiranje osoba po ugovoru o djelu je vršeno za različite poslove i poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom. Tijekom cijele godine angažiranje osoba je vršeno za sljedeće poslove: održavanje i nadogradnja informacionog sustava (dvije osobe, jedna u sjedištu Ureda i jedna osoba u Agenciji za označavanje životinja u ukupnom iznosu 39.143 KM), sređivanje arhivske građe (tri osobe sa ukupnom naknadom 31.587 KM), čišćenje (tri osobe u ukupnom iznosu 6.720 KM). Povremeno angažiranje eksternih suradnika je izvršeno za poslove pripreme organizacije održavanja godišnjeg savjetovanja veterinaru (9.780 KM), poslove prevođenja i lektoriranja (5.855 KM) te ostale poslove iz djelokruga rada Ureda (4.300 KM).

Ured je jedan broj izvršitelja po ugovoru o djelu angažirao i za potrebe realizacije projekata. Ukupni neto izdaci iznose 70.366 KM i financirani su sredstvima projekata. Za potrebe projekta *Pripravnost u slučaju pojave ptičje gripe* tijekom godine angažirane su dvije osobe u ukupnom iznosu 22.829 KM. Za potrebe projekta *Poboljšanje uvjeta za trgovinu životinjama i proizvodima* angažiranje je vršeno za financijske poslove (dvije osobe u ukupnom iznosu 11.767 KM), poslove unosa i obrade podataka u informacijski sustav (6 osoba tijekom godine u ukupnom iznosu 24.770 KM) te poslove izrade izvješća o implementaciji projekta (dvije osobe sa ukupnom naknadom 10.000 KM). Za potrebe realizacije projekta *Potpore borbi protiv bruceloze* koji je u potpunosti okončan u 2011. godini bila je angažirana jedna osoba sa ukupnom naknadom 2.000 KM.

Premda je po preporukama revizije donesena odluka kojom se definiraju određeni uvjeti angažiranja, na temelju izvješća o obavljenom poslu osoba koje su angažirane po ugovoru o djelu uočeno je da način planiranja i definiranja potreba za angažiranjem osoba temeljem ovoga, način utvrđivanja visine naknade te izbor i broj izvršitelja još uvijek nije dovoljno jasan i transparentan.

U cilju racionalizacije ovih izdataka ponovo preporučamo Uredu da utvrdi jasne kriterije (normative) za utvrđivanje broja izvršitelja kao i visine naknade za konkretni posao.

Za poslove za koje je nužan stalan angažman osoba po ugovorima o djelu (kao npr. u oblasti informacijskih tehnologija), sugeriramo Uredu da razmotri mogućnost iznalaženja trajnog rješenja u okviru sistematizacije poslova.

7. Bilanca stanja

Ukupnu aktivu Ureda čine novčana sredstva u blagajni (1.551 KM), kratkoročna potraživanja (528.762 KM) i stalna sredstva (nabavne vrijednosti 3.498.894 KM). Ukupna ispravka vrijednosti stalnih sredstava iznosi 1.733.890 KM.

Kratkoročna potraživanja najvećim dijelom obuhvaćaju potraživanja za povrat PDV-a po temelju realizacije donatorskih projekata i to: projekt potpore borbi protiv bruceloze (259.496 KM), projekt izgradnje standardiziranih objekata za potrebe granične veterinarske inspekcije (5.608 KM) te projekt poboljšanje uvjeta za trgovinu životinjama i proizvodima (262.360 KM).

Stalna sredstva obuhvaćaju montažne objekte (s.v. 823 KM), opremu (s.v.1.376.616 KM), stalna sredstava u obliku prava (s.v.157.875 KM) te opremu u pripremi (229.690 KM).

Ukupnu pasivu Ureda čine kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima i fizičkim osobama (763.317 KM), obveze prema uposlenima za plaće i naknade za prosinac 2011. godine (206.095 KM), kratkoročna razgraničenja (240.146 KM) koja se odnose na nabave opreme koja će biti isporučena u 2012. godini, te izvori sredstava (1.765.004 KM).

8. Javne nabave

Na temelju dostavljenog pregleda provedenih procedura nabava, ustanovljeno je da je Ured tekuće i kapitalne nabave realizirao putem otvorenih i konkurentskih postupaka te izravnih sporazuma, dok je jedan broj nabava realiziran putem pregovaračkog postupka bez obavještenja (usluge interneta, dodatni tiskani materijal, dodatni laboratorijski materijal).

Na temelju provedene revizije konstatirano je kako još uvijek postoje slabosti kod sustava javnih nabava koje se odnose na sljedeće:

- Raspodjela odgovornosti i ovlaštenja između definiranja vrste postupka, pripreme tenderske dokumentacije i izbora dobavljača još uvijek nije jasno definirana. Sve navedene poslove su obavljala imenovana povjerenstva;
- Ured nije proveo proceduru izbora dobavljača za nabavu avio karata već je nabave vršio kod dobavljača koji je izabran prethodne godine. Vrijednost izvršene nabave avio karata u 2011. godini iznosi 14.900 KM što prelazi vrijednost izravnog sporazuma te je sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama bilo potrebno provesti odgovarajuću proceduru nabave istih;
- Nabave su planirane i realizirane posebno za redovan proračun, a posebno za donatorska sredstva što je imalo za posljedicu da je npr. nabava tiskanog materijala realizirana putem tri postupka (konkurentskim iz redovnog proračuna (57.343 KM), te konkurentskim (39.505 KM) i pregovaračkim za dodatne nabave (11.583 KM) iz donatorskih sredstava). Sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (članak 6. stavak 8.) nije dopušteno dijeljenje predmeta ugovora s namjerom izbjegavanja primjene postupaka nabava utvrđenih zakonom. S obzirom na ukupnu vrijednost nabave tiskanog materijala trebalo je provesti jedan otvoreni postupak u kome bi bile objedinjene sve potrebe za tiskanim materijalom;
- Laboratorijski materijal je nabavljen putem otvorenog postupka, 24.06.2011. godine, u iznosu 758.710 KM i pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja, 22.09.2011. godine, u iznosu 110.021 KM, sa istim dobavljačem kao dodatna nabava pod istim uvjetima nakon provedenog otvorenog postupka, s obzirom da je jedan dio sredstava odobrenih od strane donatora ostao neutrošen. Revizijskim postupcima je ustanovljeno da materijal nabavljen pregovaračkim postupkom nije isporučen laboratorijima do kraja godine već se nalazio kod dobavljača, što upućuje na zaključak da nisu postojali razlozi, propisani odredbama zakona za provođenje pregovaračkog postupka;
- U pojedinim slučajevima je uočeno da je u tenderskoj dokumentaciji kao kriterij za izbor najpovoljnijeg dobavljača navođen i rok isporuke sa udjelom od 40% do 50% premda je ustanovljeno da isti nije bio bitan u tolikoj mjeri. Premda rok

isporuke nije utjecao na izbor dobavljača, skrećemo pozornost da se prilikom definiranja kriterija za ocjenu ponuda, potencira kriterij cijena sa maksimalnim učešćem, a svi ostali kriteriji (kao što je rok isporuke, način plaćanja i sl.) u minimalnom procentu, sve u cilju izbjegavanja mogućnosti da kriteriji koji su manje bitni za ugovorni organ opredijele izbor dobavljača.

- Kod pojedinih postupaka uočena su neslaganja traženih uvjeta iz tenderske dokumentacije sa ugovorenim uvjetima (npr. u tenderskoj dokumentaciji za nabavu laboratorijskog materijala navedeno je mjesto isporuke fco Sarajevo, a isporuka materijala je vršena laboratorijima širom BiH). Mišljenja smo da treba posvetiti više pažnje definiranju klauzula ugovora koje se odnose na način realizacije ugovora, naročito kada se radi o nabavama značajnijih vrijednosti. Također, nacrti ugovora bi trebali biti sastavni dio tenderske dokumentacije.
- Kod postupka nabave dva montažna objekta za potrebe granične veterinarske inspekcije na graničnim prijelazima procijenjene vrijednosti 390.000 KM bez pdv-a uočeno je da je odluka o izboru najpovoljnije ponude donesena 24.11.2011. godine, a da do završetka revizije (kraj aprila) postupak nije bio okončan. Pored toga što se čekala suglasnost donatora za promjenom proračuna projekta, uočili smo da je sa izabranim dobavljačem vršena prepiska u vezi sa klauzulama ugovora o načinu plaćanja i roka izvođenja radova, što je posljedica propusta pri sačinjavanju tenderske dokumentacije, odnosno što Ured ne sačinjava nacrt ugovora kao sastavni dio tenderske dokumentacije. Na završnom razgovoru sa rukovodstvom smo upoznati da je postupak poništen.

Neophodno je da Ured poduzme aktivnosti na unaprjeđenju i uspostavljanju efikasnijeg sustava javnih nabava kojim će se osigurati potpuna primjena Zakona o javnim nabavama.

Ured treba posvetiti više pozornosti planiranju nabava te planom nabava obuhvatiti sve nabave na godišnjoj razini bez obzira na izvor financiranja. Neophodno je početkom godine definirati plan nabava, a ukoliko postoji potreba za izmjenama iste bi trebale biti obrazložene i argumentirane.

Ponovno ističemo da je pri određivanju vrste postupka nabave, nužno posebnu pažnju posvetiti ispunjenosti svih uvjeta za primjenu pregovaračkih postupaka, te u situacijama nemogućnosti preciznog utvrđivanja potrebnih količina provoditi otvorene postupke i zaključivati okvirne sporazume.

Nabava vakcinalnih ušnih markica za male preživače: U 2011. godini izvršena je nabava 200.000 komada vakcinalnih markica za označavanje malih preživača u 2012. godini. Količina od 200.000 markica utvrđena je na okruglom stolu kome su prisustvovali ravnatelj Ureda i pomoćnici ministara nadležnih entitetskih ministarstva, a na temelju informacija kojima raspolažu ministarstva sa terena.

Konstatirano je da je Ured proveo otvoreni postupak, međutim nije uvažio preporuke revizije koje se odnose na ugovaranje okvirnih količina, sukcesivnu realizaciju ovako specifičnih nabava te ugovaranje povoljnijih uvjeta nabava u slučaju specifičnih i nepredviđenih okolnosti. Ugovorom koji je zaključen sa izabranim dobavljačem 04.11.2011. godine, za nabavu 200.000 komada identifikacijskih i vakcinalnih ušnih markica u iznosu 172.095 KM, predviđena je jednokratna isporuka ugovorenih količina markica. Cjelokupna ugovorena količina isporučena je krajem godine.

Prema izvješću nadležnih entitetskih ministarstava, koji su dostavljeni u veljači 2012. godine Uredu po njenom zahtjevu, stanje neiskorištenih vakcinalnih ušnih markica koje glase na 2010. godinu iznosi 44.307 komada (koje se nalaze na Veterinarskom

fakultetu u Sarajevu), dok će se stanje neiskorištenih vakcinalnih ušnih markica koje glase na 2011. godinu utvrditi tijekom distribucije materijala i opreme za cijepljenje malih preživača u 2012. godini. Prema evidencijama Ureda, u 2011. godini veterinarske organizacije su zadužile 200.000 komada vakcinalnih markica, a vakcinirane 178.744 životinje.

Premda je konstatiran znatno manji broj neiskorištenih vakcinalnih markica u odnosu na prethodne godine, preporučamo Uredu da u suradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima i veterinarskim organizacijama nastavi sa aktivnostima unaprjeđenja sustava koji će osigurati da broj neiskorištenih vakcinalnih markica bude minimalan. Smatramo kako bi bilo dobro definirati obveze i odgovornosti svih subjekata koji su uključeni u ovaj proces.

Također, ponovo preporučamo Uredu da, kada su u pitanju nabave specifičnih roba sa preciznim i ograničenim rokom upotrebe, pri planiranju i ugovaranju nabava, ugovara okvirne količine, sukcesivnu realizaciju na temelju utvrđenih i iskazanih potreba te povoljnije uvjete nabava u slučaju specifičnih i nepredviđenih okolnosti.

9. Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi Ureda sa stanjem na 31.12.2011. godine, prema podacima u glavnoj knjizi, iznose 2.506.473 KM, a odnose se na prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (1.587.667 KM), prihode od izdanih veterinarsko-zdravstvenih rješenja (470.135 KM), prihode od veterinarsko-zdravstvenih certifikata (445.551 KM) i prihode od upisa u registar (3.120 KM).

Ured je po preporukama revizije uspostavio praksu sravnjivanja ostvarenih i naplaćenih prihoda koji su evidentirani u glavnoj knjizi. U tekstualnom dijelu godišnjeg financijskog izvješća navedeni su ostvareni prihodi prema internim evidencijama i razlike u odnosu na glavnu knjigu za svaku vrstu prihoda te razlozi odstupanja.

10. Ostalo

- **Projekt pripremljenosti u slučaju pojave ptičje gripe¹⁰**

Kao što je već konstatirano i prethodne godine, globalni cilj ovog projekta je minimiziranje rizika od ptičje gripe i drugih bolesti kao i priprema za brzi odgovor u slučaju izbijanja pandemije. Projekt je realiziran po pravilima i procedurama Svjetske banke. Prvobitni datum zatvaranja projekta bio je 31.12.2010. godine, ali je isti produžen na temelju suglasnosti Svjetske banke do 30.06.2011. godine. Usvojenim planom nabava od strane Svjetske banke, iz proračunskih sredstava koja su odobrena Uredu i koja su predmet naše revizije, predviđen je razvoj i izrada softvera i nabava hardvera za uspostavu sustava za prijavu zaraznih bolesti i održavanje treninga.

Raspoloživa sredstva za realizaciju projekta u 2011. godini iznosila su 275.804 KM. Riječ je o prenesenim neutrošenim sredstvima iz prethodnih godina koja je odobrilo

¹⁰ Projekt je bio predmet revizije za 2010. godinu, vidjeti Izvješće o reviziji Ureda za 2010. godinu na stranici www.revizija.gov.ba.

Vijeće ministara BiH kao državnu kontribuciju za realizaciju navedenog projekta koji je pokrenula Svjetska banka¹¹.

Ukupno izvršenje rashoda projekta u 2011. godini iznosi 267.601 KM, a odnosi se na izdatke za unajmljivanje opreme (936 KM), ugovorene usluge (36.975 KM) te kapitalne izdatke (229.690 KM).

Za neutrošena sredstva u iznosu 8.203 KM Ured je dostavo zahtjev Ministarstvu financija i trezora za prijenos u 2012. godinu.

Ugovorene usluge: U okviru ugovorenih usluga, najveći izdaci se odnose na naknade projektnog osoblja koje je angažirano po ugovoru o djelu (dvije osobe u ukupnom neto iznosu 22.829 KM) te usluge angažiranja konsultanta koji je radio izradu dizajna novog sustava izvještavanja o pojavi bolesti i pripremu tehničke specifikacije softvera i hardvera za tender za izradu sustava (neto 8.000 KM).

Kapitalni izdaci: U okviru kapitalnih izdataka izvršena je nabava softvera za izvještavanje o pojavi bolesti kod životinja (ADNAMOIS) u iznosu 173.648 KM te nabave neophodne hardverske platforme za instaliranje navedenog softvera u iznosu 56.042 KM. Nabava softvera izvršena je po procedurama javnih nabava Svjetske banke dok je nabava hardvera realizirana sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Na temelju provedene revizije konstatirane su određene slabosti sustava internih kontrola prilikom realizacije programa posebnih namjena. Naime, Ured nije do predviđenog roka (30.06.2011.god.) uspio okončati aktivnosti koje je planirao realizirati iz sredstava koja su odobrena od strane Vijeća ministara BiH. Konstatirano je kašnjenje u provođenju postupaka planiranih nabava koje je djelom prouzrokovano i privremenim financiranjem u 2011. godini, ali i dijelom zbog slabosti procesa koordinacije projektom. Ustanovljeno je da izabrani dobavljač, IN2 d.o.o. Zagreb, za nabavu planiranog softvera za izvješćivanje o pojavi bolesti kod životinja (ADNAMOIS), nije isporučio softver u ugovorenom roku, zbog čega je ravnatelj 25.10.2011. godine donio Odluku o pokretanju postupka aktiviranja bankovne garancije zbog isteka Ugovora i pravne nemogućnosti produženja istog te zbog neispunjenja ugovorenih obveza od strane dobavljača. Zamjenik ravnatelja, koji je zaključkom Vijeća ministara BiH imenovan za vršitelja dužnosti ravnatelja od 10.11.2011. godine, je 16.11.2011. godine donio Odluku o stavljanju van snage Odluke o pokretanju postupka aktiviranja bankovne garancije i 22.11.2011.godine zaključio Aneks ugovora sa dobavljačem kojim je produžen rok za završetak ugovora do 31.12.2011.godine, a svi drugi uvjeti iz ugovora ostali su nepromijenjeni. Primopredaja informacijskog sustava (ADNAOMIS) je izvršena u definiranom roku, međutim, zbog kašnjenja u provođenju postupka nabave neophodne hardverske platforme za instaliranje navedenog softvera (zbog privremenog financiranja procedura nabave je pokrenuta kasno i ugovor o nabavi zaključen tek krajem godine), još uvijek je u tijeku procedura dodatnog prilagođavanja funkcionalnosti na ADNAMOIS-u, nakon čega će isti biti pušten u produkciju. Konstatirano je da dobavljaču, IN2 d.o.o. Zagreb, nije izvršeno plaćanje u cijelosti do konačnog prijema softvera.

Skrećemo pozornost Uredu na potrebu osiguranja dosljedne primjene ugovorenih uvjeta kako od strane dobavljača tako i vlastitih obveza i odgovornosti te na potrebu da u što kraćem roku završi započeti projekt. S tim u

¹¹ Projekt je financiran iz kredita Međunarodne agencije za razvoj (IDA) u iznosu 5.000.000 USD i uz kontribuciju Vlade (vlade entiteta i proračun institucija BiH) u iznosu 1.400.000 USD, od čega je državna kontribucija 392.000 USD.

svezi treba osigurati da stvarna garancija počinje od momenta kada projekt menadžer prihvati funkcionalnost finalnog proizvoda te osigurati da isporučitelj otkloni nedostatke iz tehničke dokumentacije prije isteka garantnog roka.

Također smo mišljenja da bi trebalo osigurati dodatne hardverske resurse, sukladno prijedlogu izabranog dobavljača za implementaciju ADNAOMIS-a, kako bi se ostvarila optimalna hardverska konfiguracija za kontinuirano funkcioniranje sustava.

- **Projekt poboljšanja uvjeta za trgovinu životinjama i proizvodima**

Švedska Agencija za međunarodni razvoj i suradnju (SIDA) je odobrila 3.000.000 EUR (5.867.490 KM) za implementaciju projekta poboljšanja uvjeta za trgovinu životinjama i proizvodima – ITAP projekt. Planirano trajanje projekta je u razdoblju od 2011.-2013. godine. Projekt podrazumijeva nekoliko aktivnosti za koje su odobrena proračunska sredstva kako slijedi:

- Opće aktivnosti; podizanje svijesti kroz implementaciju programa borbe protiv bruceloze preko edukativnih materijala, radio i TV emisija u iznosu od 80.189 KM (41.000 EUR),
- Kontrola bruceloze malih preživača – nastavak aktivnosti vakcinacije u iznosu od 1.801.319 KM (921.000 EUR),
- Kontrola bruceloze goveda u iznosu od 3.985.982 KM (2.038.000 EUR).

Odobreni proračun za 2011. godinu iznosio je 2.951.347 KM (1.509.000 EUR), a realiziran je u iznosu 2.776.146 KM. U tijeku 2011. godine, izvršeno je nekoliko promjena strukture rashoda u okviru odobrenog proračuna, a koja je donator odobrio. Izvršenje proračuna u odnosu na namjensku strukturu sredstava sa 31.12.2011. godine prikazano je u sljedećoj tablici:

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun tekuće godine	Izvršenje proračuna	Razlika (3-4)	% (4/3)
1.	2.	3.	4.	5.	6
I	Tekući izdaci	2.951.347	2.776.146	175.201	94
1.	Putni troškovi	4.800	1.249	3.551	26
2.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	4.747	4.669	612	98
3.	Izdaci za energ. i kom. usluge	1.800	950	850	53
4.	Nabava materijala	1.050.000	889.801	160.199	85
5.	Troškovi zakupa	40.000	31.095	8.905	78
6.	Ugovorene usluge	1.850.000	1.848.382	1.618	100
II	Ukupan proračun	2.951.347	2.776.146	175.201	94

Nabava materijala: Značajniji izdaci u okviru pozicije nabave materijala se odnose na nabavu laboratorijskog materijala u iznosu od 742.505 KM te nabavu materijala za obilježavanje stoke (vakcinalne i identifikacijske ušne markice za male preživače) u iznosu 147.086 KM.

Ugovorene usluge: U okviru pozicije ugovorenih usluga, najznačajniji izdaci se odnose na usluge medija (9.775 KM), usluge tiskanja (41.092 KM), usluge smještaja (4.592 KM), usluge stručnog obrazovanja (12.957 KM), aplikacije vakcina (615.444 KM), laboratorijske usluge u iznosu (1.113.322 KM) te naknade projektnog osoblja angažiranog po ugovoru o djelu u neto iznosu 46.537 KM.

Izvršavanje donatora o utrošku sredstava i realizaciji projekta vršeno je sukladno ugovoru i nalogu o načinu izvršavanja donatora. Ured je sačinio i donatoru dostavio financijsko izvješće kao i izvješće o provedenim aktivnostima za razdoblje 01.01. do 31.12.2011. godine kao i plan aktivnosti za razdoblje 01.01.2012. do 31.03.2012. godine.

Sredstva donirana Uredu za projekt podrške poboljšanja uvjeta za trgovinu životinjama i proizvodima izvršena su sukladno odobrenom sporazumu.

- **Projekt izgradnje standardiziranih objekata za potrebe granične veterinarske inspekcije**

Na temelju Sporazuma o suradnji između Švedske koju predstavlja SIDA (glavni donator) i Vlade Republike Cipar u okviru Projekta ITAP (Poboljšanje uvjeta trgovine životinjama i proizvodima) kao doprinos projektnoj komponenti, Vlada Republike Cipar kao ko-donator je odobrila Uredu sredstva namijenjena za izgradnju standardiziranih objekata za potrebe granične veterinarske inspekcije u periodu 2011.-2013. u ukupnom iznosu 850.000 EUR. Cilj projekta je izgradnja montažnih objekata za potrebe granične veterinarske inspekcije na 8 graničnih prijelaza. Sukladno navedenom Sporazumu koji je potpisan 28.12.2010. godine odgovornost za kontrolu i izvršavanje je povjerena glavnom donatoru (SIDA) sukladno njenim pravilima.

Ukupan iznos odobrenih i uplaćenih sredstva u 2011. godini iznosi 488.958 KM (250.000 EUR). Ukupno izvršenje rashoda projekta sa 30.12.2011.godine iznosi 39.577 KM, a odnosi se na izdatke za naknadu zakupa zemljišta (zakup na 30 godina) na graničnom prijelazu Orašje u (24.000 KM), izdatke za izradu idejnog i izvedbenog projekta (KM 14.849 KM) te ostale troškove (728 KM).

Ured je u 2011. godini realizirao aktivnosti osiguranja zemljišta i dobivanja potrebnih suglasnosti za postavljanje montažnih objekata na graničnim prijelazima Orašje i Gradiška i pokrenuo postupak izbora dobavljača za nabavu i postavljanje montažnih objekata na ova dva granična prijelaza. Na temelju dostavljenih ponuda, koje su bile iznad vrijednosti planirane proračunom projekta, ukazala se potreba za promjenom strukture proračuna kao i dinamičkog plana aktivnosti. Krajem ožujka 2012. godine Ured je dobio suglasnost donatora za promjenu strukture proračuna i dinamičkog plana aktivnosti. Sukladno izvršenim promjenama, izgradnja montažnih objekata bi se trebala realizirati na 6 umjesto 8 graničnih prijelaza kako je prethodno bilo definirano projektom.

Preporučujemo Uredu da unaprijedi proces upravljanja i koordinacije projektima te pravovremeno poduzima aktivnosti i mjere da se isti implementiraju u skladu sa planiranom dinamikom.

11. Korespondencija

Ured je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o financijskoj reviziji za 2011. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i iskazan stav rukovodstva o namjeri realizacije danih preporuka u narednom periodu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nataša Avdalović, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Enes Alić, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Ivona Kozar, pomoćni revizor

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

**Rukovoditelj Odjela za razvoj,
metodologiju i kontrolu kvalitete
revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ured) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2011. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum: 23.04.2012.godine

Ravnatelj:

Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu

Naziv institucije: Ured za veterinarstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usuglašavanje proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	4.081.928	0	4.081.928	4.081.707	100
Bruto plaće i naknade	1.845.851		1.845.851	1.845.850	100
Naknade troškova uposlenih	330.202		330.202	330.202	100
Putni troškovi	125.334		125.334	125.333	100
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	102.072		102.072	102.072	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	42.871		42.871	42.870	100
Nabava materijala	316.898		316.898	316.897	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	70.726		70.726	70.627	100
Unajmljivanje imovine i opreme	405.808		405.808	405.807	100
Izdaci za tekuće održavanje	90.782		90.782	90.666	100
Izdaci za osiguranje	15.257		15.257	15.257	100
Ugovorene usluge i druge usluge	736.127		736.127	736.126	100

2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	
Nabava zemljišta					
Nabava građevina					
Nabava opreme					
Nabava ostalih stalnih sreds.					
Rekonstrukcija i inves.održ.					

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
---------------------------	----------	----------	----------	----------	--

4. Programi posebnih namjena*	275.804	0	275.804	267.601	97
Pripremljenost u slučaju pojave ptičije gripe	275.804		275.804	267.601	97

I. Ukupno (1+2+3+4)	4.357.732	0	4.357.732	4.349.308	100
II. Prosječan broj uposlenih	73		73	73	100

5. Novčane donacije*	2.000	3.457.733	3.459.733	2.818.086	81
Podrška borbi protiv bruceloze	2.000		2.000	2.000	100
Sredstva namijenjena poboljšanju uvjeta za trgovinu proizvodima i životinjama		2.951.347	2.951.347	2.776.145	94
Sredstva namijenjena za izgradnju standardiziranih objekata za potrebe GVI		488.958	488.958	39.577	8
Novčana nagrada- Jačanje upravljanja zdravljem akvakulture u BiH		17.428	17.428	364	2
Sveukupno (1+2+3+4+5)**	4.359.732	3.457.733	7.817.465	7.167.394	92

* U drugom stupcu su iskazana sredstva koja su prenesena iz prethodne godine, a u trećem stupcu su sredstva uplaćena u tijeku 2011. godine.

** Ukupno izvršenje proračuna se slaže sa zakonom odobrenim proračunom koji je objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 12/12

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 29.02.2012. godine.

Ravnatelj:

Bilanca stanja na 31.12.2011. godine

Naziv institucije: Ured za veterinarstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2010	31.12.2011.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	538.505	530.313	98
Novčana sredstva	2.068	1.551	75
Kratkoročna potraživanja	536.437	528.762	99
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	1.930.826	1.765.004	91
Stalna sredstva	3.223.414	3.498.894	109
Ispravka vrijednosti	1.292.588	1.733.890	134
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava			
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	2.469.331	2.295.317	93

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	781.146	1.209.557	155
Kratkoročne tekuće obveze	311.914	763.317	245
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	168.113	206.094	123
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	301.118	240.146	80
4. Dugoročne obveze i razgraničenja			
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1.930.826	1.765.004	91
Izvori sredstava	1.930.826	1.765.004	91
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2.711.972	2.974.561	110
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 29.02.2012. godine

Ravnatelj: